

Дон О. Д., Іванюк О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

НЕВРЕГУЛЬОВАНА МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ В ЄС ЯК ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ

Поширення міграції населення є наслідком глобалізації. Сьогодні вона проявляється майже в усіх країнах світу, тому ця тема є досить актуальною. Головною особливістю сучасних міграційних потоків є зростання їх масштабів. В 1910 р. чисельність мігрантів становила 33 млн. ос., і через 55 років ця цифра збільшилася у 3 рази. На початку нового тисячоліття на Землі налічувалося 174 млн. мігрантів, їх кількість збільшилася ще втричі за 35 років. Географічна близькість країн відіграє важливу роль у створенні основних шляхів міжнародної міграції. Найактивніше міжнародна міграція розвивається в країнах Європи. За даними Євростату, 60% іммігрантів у 2019 р. переїхали до таких країн, а саме Німеччина (692 тис. ос.), Велика Британія (526 тис. ос.), Франція (332 тис. ос.), Італія (307 тис. ос.) та Іспанія (280 тис. ос.). На інші 22 країни припало відповідно лише 40% іммігрантів. Німеччина, Велика Британія та Франція є лідерами внутріконтинентального міждержавного переміщення робочої сили.

Потік мігрантів за кордон збільшується. Ця тенденція чітко простежується з 2014 р. [1], а надання безвізового режиму для України лише стимулювало населення до трудової міграції.

Найбільшими проблемами в сфері міграції на даний час є поширення нелегальних міграційних процесів; зростання соціального напруження в сім'ях; втрата людського потенціалу (для країн-донорів); недосконалість інформаційного забезпечення міграційної політики. Зазвичай мігранти мають більший дохід (завдяки ширшим можливостям працевлаштування на робочі місця з вищою оплатою), і це допомагає задовольняти як власні потреби, так і близьких. Сім'я отримує кошти не тільки для повсякденного споживання, а і для інвестицій (в освіту, в житло, у власну справу), адже вихід на більш розвинутий і конкурентний ринок праці пов'язаний із набуттям нових знань та навичок.

Поряд із забезпеченням легальної імміграції в інтересах економічного розвитку значне місце в спільній міграційній політиці ЄС належить контролю за імміграційними процесами та боротьбі із нелегальною міграцією. Конкурентна боротьба на ринку праці відбувається і під впливом зобов'язань роботодавців, обумовлених соціальною політикою держави. Соціальний захист висококваліфікованих працівників найчастіше сприймається як засіб збереження і поліпшення трудових ресурсів. Водночас виплати робітникам низької кваліфікації підприємці намагаються усіляко оптимізувати. Але

через приплив працівників із-за кордону, частина яких працює неофіційно, для роботодавців відкривається можливість використання кваліфікованої робочої сили із порівняно меншими виплатами зарплатні за уникнення будь-яких соціальних виплат. А спроби державних органів зменшити кількість мігрантів можуть наштовхуватися на протидію з боку підприємців, що зацікавлені у використанні дешевої робочої сили [2].

Депопуляція представників західного світу та розбавлення населення ЄС вихідцями з інших цивілізаційних світів поступово приводить до радикальної зміни національного складу та відповідної соціокультурної трансформації країн Євросоюзу. По мірі збільшення кількості іммігрантів на території ЄС зростає вірогідність виникнення політичних партій, орієнтованих на натуралізованих іммігрантів, що сприятиме радикалізації політичних систем. Урядами країн ЄС не запропоновано чіткого бачення корекції міграційної політики з метою пом'якшення негативних наслідків впливу масштабної міграції на політичне життя приймаючих країн, зокрема, зниження рівня радикалізації публічного дискурсу європейських партійно-політичних систем [2].

Щодо впливу міграції на соціальну безпеку особливу схвильованість викликають пов'язані з нею криміногенна та терористична загрози. Це стосується як наростання вуличної злочинності, особливо в районах, заселених іммігрантами, так і масштабного явища транснаціональної організованої злочинності, що займається незаконним переправленням через кордони та торгівлею людьми. Мігранти частіше, ніж місцеве населення, фігурують у кримінальній статистиці не лише як злочинці, а й як жертви. Ще більшу небезпеку для держави, суспільства та окремої особи несе міжнародний тероризм, оскільки більшість терористів – іммігранти.

На сьогоднішній день існує низка проблем та небезпек пов'язаних з міжнародною міграцією робочої сили. Європейський Союз націлює свою політику на врегулювання кількості мігрантів та наслідків зміни національного складу в регіоні. Вирішення нагальних проблем міграції та модернізація міграційної політики вбачаються як важливі напрями зміцнення безпечної міри національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Eurostat URL : <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database>.
2. Pop Valentina. Europeans say they are tolerant, but oppose immigration / Valentina Pop // EUobserver.com. – 2011. – 14 mars. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: EUobserver.com. – <http://euobserver.com/social/31980>